

(המשך מעמוד 13)

לכן, אם יחליט שרון ויצליח להתרכז בטיפול בכוחות המזוינים הוא יהיה אמנם השביעי ליושבים על כורסת שר הביטחון — אבל שר הביטחון האמיתי הראשון של ישראל.

מישאלה זו קל להשמיעה וגם להסכים לה מאשר לממשה, בעיקר למי שעניו נשואות לכהונת רמות יותר. שתי סיבות עיקריות לדבר, האחת, שרוב התפקידים האחרים, המוסטים על שר הביטחון — או שיש ביכולתו לכבוש לעצמו — מאפשרים לבנות מעמד ותדמית פוליטיים במישור הלאומי והבינלאומי — דבר שהוא קשה מאוד, או אף בלתי אפשרי, כאשר עוסקים בפרטים של מיבנה הצבא, אירגונו, כוונותו, אימוניו, ושאר עניינים

שרי ביטחון לבון קאריירה קצרה מדי

הזמן ותשומת הלב, גם של אדם כאריאל שרון. אבל די שיחליט שרון כי הוא נוטל לטיפול האישי והקבוע "רק" — נאמר — את הטיפול בשטחים המחזקים ובאוטונומיה, ואת הקשרים הביטחוניים עם ארצות הברית, כדי שבמשך 365 ימי השנה, 24 שעות בכל יום, לא יוכל למצוא אפילו חלק קטן מן הזמן הנחוץ לטיפול בצה"ל.

בל נטעה אחרי מערכת הקיצוצים בצה"ל, שמפעיל כעת שרון, בעשותו כן הוא מפעל כורע ביצוע, או כמסייע, לשרי האוצר ולמדינאים, יותר מאשר כשרי הביטחון. אילו היה משרד האוצר בנוי ומתפקד כאות, ככאוצרות הברית או כבריטניה, למשל, ודאי שקיצוצים כאלה יכול היה לתכנן ולהכתיב בעצמו. הרי מדובר בקיצוצים סתמיים, מיכניים, שאינם מתייחסים בכלל לאירגון הצבא ולתיפקודו.

מכיוון שאי אפשר לדרוש משר הביטחון, כי, בנסיונות הגתונות, לא יבצע את אותם תפקידים נוספים שכיום אין משהו אחר היכול או הנכון למלאם, הדרך הפתוחה בפני שרון היא אחת: את הטיפול השוטף והקבוע בכל התפקידים הללו עליו להעביר, במידה המירבית האפשרית, לפונקציונרים אחרים, שיפעלו כעושי דברו, לפי הוראותיו

שרי הביטחון והרמטכ"ל

„להעביר במידה האפשרית לפונקציונרים אחרים...“

כאלה. לרוב המכריע של האזרחים וגם הפוליטיקאים, נראים אלה כנושאים טכניים, והבנתם בהם מועטה או אפסית. חשיבותם העצומה נגלית רק בפרוץ מלחמה.

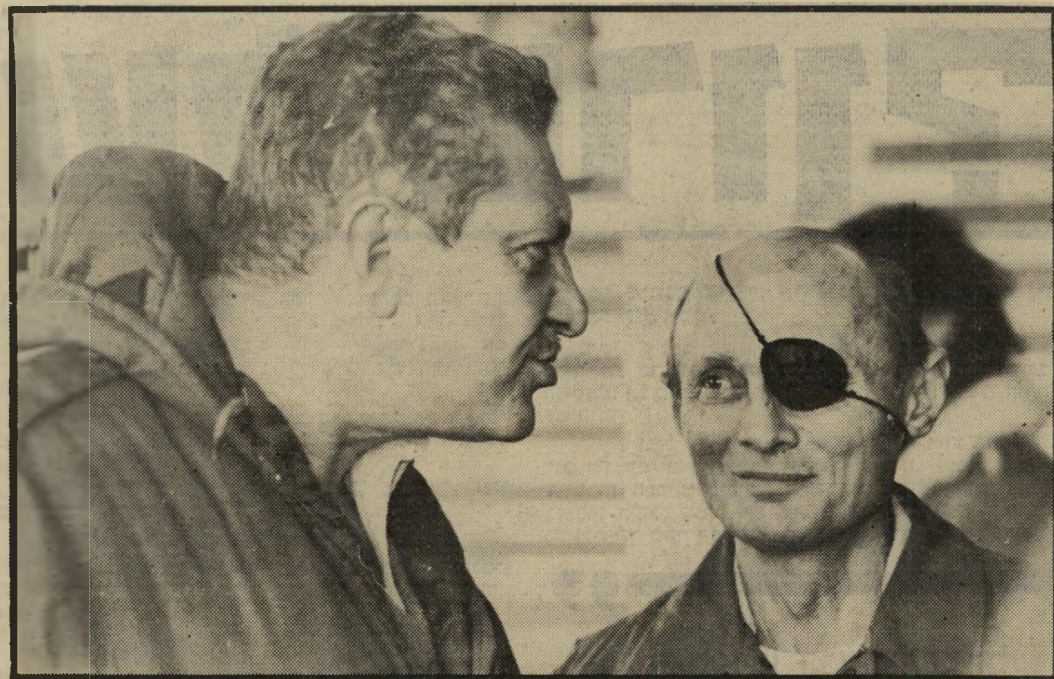
אריאל שרון

הוא המוליד

שרי הביטחון נטים לנטוש את תפקודם העיקרי — לטובת תפקידים אחרים, מסיבה נוספת: רמטכ"ל צה"ל, הרמטכ"ל והאלופים, כצרי שכנגד כהתדיינות או כיעדים לפיקוח, הם קדינמים קשים, עיקשים וכעיתיים הרבה יותר מאשר הנשיא אלים אדאת, שרההגנה של ארצות הברית או ראשי הערים בשטחים המוחזקים.

עד היום, ובמיוחד מאז מלחמת ששת הימים, המימסד הצבאי הצליח להתיש ולנטרל, לרוב ללא מאמץ מיוחד, כל נסיון מבחוח — ולצורך זה, שר הביטחון הוא לגמרי „מבחוח“ — לקבוע או, חס וחלילה, להזיז או לשנות משהו כלשהו בתוך צה"ל.

קשה לערער על הקביעה, שכיום צמרת צה"ל היא

שרי ביטחון דיין ווייצמן

„אני הולך להכין את הצבא למלחמה...“

ובפקוחו. רק כך יוכל לפנות את זמנו ואת תשומת ליבו, במידה הנחוצה, לתיפקודו העיקרי — אשר רק בו אין לשר הביטחון, חוקתית ועניינית, מחליף או תחליף — והוא הטיפול הישיר בצה"ל ובמערכת הביטחון בכלל.

לאחרונה העירו לשרון אנשי גוש אמונים, למשמע התרשמויותיו הגלגלות מביקורו במצריים, שהוא נתון בתהליך של וייצמניזציה, מי שדעותיו אינן כאלו של אנשי הגוש בוודאי לא יצטער על תפוסה כזו אצל שרון, אם אמנם היא מתרחשת.

אבל אם כתחום הביטחוני הצבאי יהיה שרון דוייצמן שני, ייחשב מועד למעשה כי תפקידו, ויתן — כל עוד הוא שר הביטחון — לכל אורה, ללא הכרזת השקפה פוליטית, סיבה טובה מאוד לצער ודראמה.

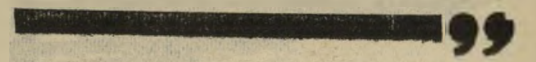
כנראה היחיד שמשוימה זו אינה מעד לבחנותיו.

אולם אם נשפוט את שרון על פי מעשיו עד כה במישרתו, יש מקום לחשש כי במהרה יצטרף גם הוא לרשימת כל קודמיו, שהמטכ"ל שחק זניטרל.

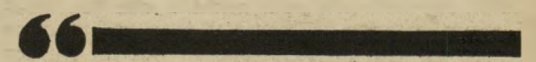
צה"ל של היום הוא צבא, שגם אירוע כיום הכיפורים לא השאיר בו כל רישום של ממש, ודא גרים אפילו להירחוק קל שגם הצמרת, שלא לומר לביקורת עצמית או רפורמה.

הוא הצבא היחיד בעולם אשר מזה 33 שנות קיומו לא יום ולא עבר כל בדיקה רמחש או ריאורגניזציה מתוכננת ושלמות כלשהן (שאר הצבאות עברו, בזמן זה לפחות שלוש ריאורגניזציות, ורובם יותר).

טיפול בצבא כזה נדרשים רוב משאביהנפש ורוב

צה"ל הוא הצבא היחיד בעולם שבמשך 33 שנים לא עבר בדיקה יחידה או ריאורגניזציה מתוכננת

המימסד הצבאי החזק ביותר במדינות המתקונות בעולם, ובוודאי בדמוקרטיה. זאת בכל הנוגע לניהול הצבא וענייניו — להוציא, כמובן, הפעלת הצבא לפעולות לחימה, עניין, שבו עליונות הדרג המדיני בישראל ושליטתו הן מוחלטות, ככל שהמצב המעשי (אבל לא החוקי הפורמלי) נוגע.

מימסד צה"ל אולי ראוי לביקורת על שההרגל הרע הזה הפך אצלו טבע, והוא נלחם לקיים מצב זה גם כאשר מנסים לשנותו. אבל אין ספק כי האשם להיווצרות